

NASLOV—ADDRESS:
Gladis K. S. K. Jedenstvo
6117 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
Phone: HENDERSON 2512

ZA DOSEGO ZMAGE
KUPUJTE VOJNE
BONDE

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota
je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
pora organizacija
v Ameriki

Posluje že 50. leto

SODELUJTE
V SEDANJI
ZLATOJUBILEJNI
KAMPANJI!

Entered as Second Class Matter December 1932, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 24th, 1912. Authorized for Mailing at Special Rate of Postage provided for in section 1102, Act of October 2d, 1917. Authorized on May 22nd, 1912.

NO. 10 — ŠTEV. 10

CLEVELAND, O., 8. MARCA (MARCH), 1944

VOLUME XXX — LETO XXX

RAZNE VOJNE VESTI

AMERISKA BOJNA LETALA NAD BERLINOM

London, 3. marca. — Danes so ameriška bojna letala tipa P-38 Lightning vprizorila ofenzivni polet nad Berlinom, kar je bil prvi slučaj, da so formacije ameriške zračne sile iz Anglije bile nad nemško prestolnico.

V istem času, ko so se bojna letala nahajala nad Berlinom, so ameriški bombniki, "Leteče trdnjave" in "Liberatorji," razbijali paroplovbo in industrijske naprave v severozapadnih Nemčiji, bombniki srednje velikosti pa so vprizorili napade na nacistička zrakoplovna postaja v Franciji.

V vseh teh operacijah je bilo izgubljenih šest ameriških bojnih letal in pogreša se deset bombnikov, dočim so Nemci v spopadih z ameriško zračno silo izgubili osem bojnih letal.

Ko je padel mrak, so se angleški bombniki zopet nahajali v velikih formacijah na potetu proti kontinentu, kjer so nadaljevali z bombardiranjem nacističkih postojank na kontinentu.

Z ITALIJANSKE FRONTE

Napelj, 2. marca. — General Mark W. Clark je danes ladjie. Invazijske sile so hitro po obisku fronte pri Anzju izokupirale nekaj izmed otokov javil, da so bili ljudi napadi in brez posebne težave zlomili nemški tankov v pehoti te kom zadnjih dveh dni vrženi skozi posesti, leži na severnem dobile nazaj ves teren, ki jim obronku Admiralskega otočja, je bil iztrgan nemških ki se nahaja v Bismarckovem moradu.

Križ za zavezniške sile na oporiščih pod Rimom je končana, je izjavil general Clark.

Zavezniška pehota, podprt ed z artilerijo in bombnikov, je vrgla nazaj tretji naval, ki so ga Nemci vprizorili tekem 40 dñi, odkar so se zavezniški izkricali na omenjenem sektorju.

Stiri bombe padle na vatikan- ski teritorij

London, 2. marca. — Vatanski radio je danes poročal, da je neko samcato letalo sinoči vrglo štiri bombe na vatanski teritorij v Rimu, dve bombe pa sta bili spuščeni na zemljo v bližini Vatikana, pri čemur sta bila ranjena neki delavec in neki duhovnik.

Glasom vatanskoga radija, sta dve bombi padli na paški propagandni kolegij, dve pa na cerkev sv. Monike, ki se nahaja nasproti cerkev sv. Petera.

DELITEV PREDANE ITALI- JANSKE MORNARICE

Washington, 3. marca. — Predsednik Roosevelt je danes med temi 30 generalov, 6,300 častnikov in 1,500 pilotov, v zadnjih dveh letih. Poleg tega so iztrili 3,000 vlakov, razdelili 3,200 železniških in cestnih mostov, 1,200 tankov in oklopnih motornih vozil ter 895 muških skladnič.

STAVKE LETA 1943

Washington. — Delavski department poroča, da se je leta 1943 v deželi vrnilo 3,750 stavcev, ki so prisadele 1,900,000 delavcev. Vsled teh stavk je bilo 13,500,000 delovnih dni izgubljениh med Ameriko, Anglijo in nih.

Smrtna kosa

Dne 28. februarja je v Steeltonu, Pa., preminul rojak Michael Dermes, soprog večletne tajnice društva Marije Vnebovzete, št. 181 KSKJ, sestre Doroteje Dermes. Poleg soproge zapušča pet že odraslih otrok in šest vnukov. Starost in njegov rojstni kraj nam ni znana.

Bodi mu ohranjen blag spomin in naj počiva v miru božjem! Prizadetim izražamo naše globoko sožalje.

BERAC BOGATAS

Te dni je clevelandsko policijsko arretirala slepega berača Jozipa Gogala na pritožbo, da vpije in razgraja, ako mu ljudje niso dajo. Prosjačil je na glavnem trgu in prodajal svinčnike ter trakove za čevlje.

Policija je v njegovem stanovanju dobila bančno knjižico v vrednosti \$30,000. Ko so ga zasilili federalni uradniki zaradi neplačane dohodninskega davka, je priznal, da ima na neki drugi banki še \$17,000, torej skupaj \$47,000. Gogal je star 57 let in v Ameriko je prišel pred 31 leti iz Jugoslavije, vsekakor iz Slovenije.

Oblastem je povedal, da je oslepl pred 25 leti pri delu v minnesotskih rudnikih.

AKCIJA PROTI PRAVOSLAVNIM DUHOVNIKOM

Chicago, Ill. — Plameni konflikti v Jugoslaviji so se razširili na Chicago, ko so delegati na konferenci sbrske pravoslavne cerkve zahtevali disciplinarno akcijo proti trem duhovnikom, ki podpirajo maršala Tita, poveljnika jugoslovanske osvobodilne armade, ne pa generala Mihajlovića, poveljnika četnikov in vojnega ministra Venceslavu Sholarju, OSB, ki je 29. oktobra, 1942 umrl v Peru, Ill. Z njim je prišel pred zadnjo vojno v Ameriko, star 12 let; potem je v St. Paulu, Minn., dokončal končne študije za duhovnika in bil posvečen leta 1926. V Washingtonu na katoliški univerzi in na Columbia univerzi je kasneje napravil tudi izpit za doktorat modroslovja. Duluthska škofija ga je nastavila za nadzornika - katoliških šol. Med tem je tudi poučeval modroslovje na deliškem kolegiju Scholastica v Duluthu, Minn.

Nacistične oblasti teh kmetov nočejo pustiti v rajh nazaj, ker se boje, da bi slabo vplivali na moralno ljudstvo, ter jih nasejajo na poljskih kmetijah, iz katerih so pregnali Poljake, največ v okraju Wolsztyn.

Tozadenvno poročilo, ki ga je objavil mornariški tajnik, pravi, da je šlo na dno morja 11 srednje velikih tovornih parnikov, ena mala tovorna ladja, en tovorni transport in en velik parnik za prevažanje olja.

S tem je število vseh vrst japonskih ladij, ki so bile potopljene ali resno poškodovane od ameriških submarinov, narastlo na 611.

RUSKI GERILCI UBILI 300,000 NEMCEV

Moskva. — Magazin Boljševik poroča, da so ruski gerilci in partizani ubili 300,000 Nemcev, med temi 30 generalov, 6,300 častnikov in 1,500 pilotov, v zadnjih dveh letih. Poleg tega so iztrili 3,000 vlakov, razdelili 3,200 železniških in cestnih mostov, 1,200 tankov in oklopnih motornih vozil ter 895 muških skladnič.

IZGUBE NACIJEV POD MARŠALOM TITOM

Moskovski radio je poročal, teme vesti, podanah za domače prebivalstvo, da so vojne aktivnosti jugoslovanskih patriotov pod povljetvom maršala Tita stale nacije 43,000 mož in to v teku dveh zimskih mesecev, decembra in januarja. Radio je kvotiral vojaški list "Rdeča zvezda" in oddaja je bila zabeležena po Federalni komunikacijski komisiji.

Za povečanje ameriške armade

Washington. — Ker je pri naborih vojaških novincev ali rekrutov pri zdravniškem pregledu skoro polovina istih odklonjenih, smatra vlada za potrebno nastopiti z bolj drastičnimi koraki v tem oziru. Zato se je kongresu priporočilo, da se mora letos do 1. julija v vojaško službo poklicati nadaljnih 1,200,000 novincev starih 18 let, včetve tudi očete in one iz razreda 4-F, da bo ameriška armada povečana na 11,300,000 mož. Tako se bo vpoklicalo tudi one nad 2 let star, ki dela v vojnih industrijach in farmarskih delavcev, ki so bili doseči oproščeni, ako farma ne producira dovolj pridelkov.

Naborni general Hershey trdi, da se dandanes nahaja v razredu 4-F nekaj nad 3,500,000 moških vsed raznih vzrokov; to število bo treba skrčiti. Na ta način se bo dobilo 250,000 poročenih novincev, oziroma po enega izmed desetih očetov, ostalo število bodo pa tvorili novinci iz vojnih industrij in farmarski delavci.

NEMŠKI KOLONIZATORJI

London. — (ONA). — Potuječi nemški kmetje-kolonizatorji so že zopet na potu na novo farno — kar je zdaj že njih tretji dom v teku treh let.

Leta 1941 so jih poslali iz njihovih domov ter jih na Hitlerjevo povelje nastanili na zemlji, katero so iztrgali iz rok njenih ruskih lastnikov. Zdaj pa je naneslo, da pod rdečo armado nemške zavojevate nazaj in kolonisti pobirajo svoje plete in svoja šila in kopita.

Nacistične oblasti teh kmetov nočejo pustiti v rajh nazaj, ker se boje, da bi slabovaplivali na moralno ljudstvo, ter jih nasejajo na poljskih kmetijah, iz katerih so pregnali Poljake, največ v okraju Wolsztyn.

ZAPLENJENO ZLATO PO
NEMCIH

Washington. — Zavezniški so vrgli novo ekonomsko zanko okrog Nemčije, Japonske in njihovih vazalskih držav s tem, da ne sprejmejo zlata od neutralnih držav, ako ga dobe te od Nemčije in drugih osiških držav.

Tozadenvni sklep so napravile Zdržene države, Anglija in Rusija. V glavnem je to napravljeno proti Nemčiji, ki ima v svoji blagajni najmanj \$1,000,000,000 naropanega zlata. Japonska si ga je pa nabrala na Kitajskem, v Honkongu in na Filipinih.

POLJSKI KARDINAL ARETIRAN

Iz zanesljivih virov se poroča, da so nemške oblasti v Franciji a retirale poljskega kardinala Avgusta Hlonda, ki se je nahajal v Lurdru.

Poljska brzovojna agentura čdaj dolži vivihsko vlogo, da je ona kriva, da je bil kardinal aretiran in zaprt, ker mu ni hotela izdati vizuma za potovanje v Anglijo in Združene države.

Rev. John Sholar, Ph. D., umrl

Zadnji teden smo poročali, da se nahaja v St. Mary's bolnišnici v Duluthu, Minn., nevarno bolan župnik cerkve sv. Elizabete, New Duluth, Minn., Rev. John Sholar, kjer je že več dni ležal. Zdaj je prestal nevarno bolezni, ker ga je Bog dne 2. marca zvečer k Sebi poklical. Tako smo zopet izgubili enega izmed naših delavcev v vinogradu Gospodovem, premil je v najlepši dobi, star 46 let.

Pokojnik se je rodil 14. decembra, 1897 v vasi Rudno, pri Selcih nad Škofjo Loko na Gorjenskem. Podomača so mu rekli "Markcev Janez." Bil je nečak pokojnega slovenskega misjonarja in profesorja Rev. Venceslava Sholarja, OSB, ki je 29. oktobra, 1942 umrl v Peru, Ill. Z njim je prišel pred zadnjo vojno v Ameriko, star 12 let; potem je v St. Paulu, Minn., dokončal končne študije za duhovnika in bil posvečen leta 1926. V Washingtonu na katoliški univerzi in na Columbia univerzi je kasneje napravil tudi izpit za doktorat modroslovja. Duluthska škofija ga je nastavila za nadzornika - katoliških šol. Med tem je tudi poučeval modroslovje na deliškem kolegiju Scholastica v Duluthu, Minn.

Z župnika pri cerkvi sv. Elizabete je bil nastavljen, ko je bil č. g. Alois Pirnat prestavljen za župnika na Eveleth, Minn. Na župniji je deloval tako uspešno.

V starem kraju zupča brata duhovnika Jakoba Solarja, ki je profesor v škofovih zavodih in poleg njega še dva brata doma v rojstnem kraju.

Pogreb pokojnika se je vršil zadnji pondeljek. Naj mu dobit Bog, v čigar službi je bil, obilno poplača vse njegovo delo. Blag mu spomin!

Opomba uredništvu: Naš dopisnik brat Matija Pogorelec je Moskva tako ostro obsodil. Nekateri Poljaki so mnenja, da je stvar izgubila svojo praktično vrednost in svoj pomem, ker bi vsaka kompromisna rešitev, katero bi Sovjetska Rusija sprejela, postavila vse one člane poljske vlade, ki so proti sporazumu v tako obupno situacijo, da je treba pričakovati, da bodo odstopili.

Ameriško vojašvo v Jugoslaviji

London, 6. marca. — (Za UP. poroča Robert Richards). — Danes se uradno poroča, da se je prvič v sedanji vojni partizanski četam pridružil oddelek ameriških vojakov, kateri je vodil neki kapitan, ko so napadli neko važno po Nemcih zavzetno strategično točko za posest otoka Hvar v Jadranškem morju. Precej vroči boji so se vršili pri ribiški vasi Vabovska, kjer so bili naziji premagani. Ameriško vojašvo tvorijo takozvani "rangerji."

Maršal Tito je pred kratkim omenil, da so tudi britiske "ambiciozne" čete pomagale pri napadu otoka Brač.

Kairo, 6. marca. — Dva ministra tukajšnje jugoslovanske vlade v zamejstvu sta danes podala v London v tako važni misiji. Imena teh ministrov in podrobnosti niso znane.

Hrvški vladni uradniki dobivajo lepo plačo

Washington. — "Hrvatski narod" iz Zagreba poroča, da je poglavnik Pavelič določil, da dobivajo: družine uradnih uradnikov poleg mesečne plače moža, še dodatno denarno podporo in sicer dobivajo žene po 1,500,000 na mesec in vsak otrok prav toliko, dočim dobivajo uradniki samo po 8,000 kun na mesec.

Iz tega je videti, da vlada na Hrvškem velika draginja in da vlada gleda v prvi vrsti na to, da dobijo vladni uradniki dovolj velike plače, da se preživijo. Vladni uradniki imajo tudi posebne prednosti pri razdeljevanju.

NEKAJ O POLJSKEM VPRASHANJU

London. — (ONA). — Dobro počutni tukajšnji krogi pravijo, da je poljska zamejna vlada že ukrenila potrebne korake, da doseže čim tesnejše sodelovanje poljskih podtalnih patriocičnih sil z rdečo armado — kot je to nasvetoval Churchill v svojem govoru.

Prvaki poljskega podtalnega gibanja so prejeli obširne instrukcije, ki zahtevajo od njih, da stopijo v zvezo s povelenjem ruskih čet, ki prodrijo naprej, ne da bi jim stavili kakršnekoli politične pogoje. Opazovalci misijo, da so Poljaki to storili v upanju, da bo ta prijateljska gesta prepričala Ruse, da ni treba nadaljevati z organizacijo svojih lastnih podtalnih oddelek, ki so naperjeni proti poljskim.

Pozornost vzbuja dejstvo, da Churchill ni niti omenil sestave poljske zamejne vlade, katero je predsednik Roosevelt naznani kot mesec Rdečega križa, mora Rdeči križ nabrat v svoj fond za 1944 \$200,000,000, torej več kot kdaj poprej, ker so njegove potrebe več kot kdaj poprej.

Vaš prispevek bo zasigural nadaljevanje Rdečega k

NAZHVALA

DRUŠTVO SV. STEFANA, ST. 105, NEW YORK, N.Y.

Chrkankemu članstvu naše organizacije se naznamenja vesela novica, da sta se združila dva najstajeda članska društva K. S. K. Jednote, društvo sv. Alojzija, št. 47 z društvom sv. Stefana, št. 1, ampak prav poseben vzrok se veseliti imajo člani bivšega društva sv. Alojzija, kajti člani imajo večje ugodnosti pri velikih društvenih kot pa pri malih, posebno pri bolnički podpori, a isto plačuje društvo samostojno. To je bilo pojasnjeno na zadnji seji, aki pa kateri ni bil navzoč, naj nikar ne zamudi priti na prihodnjem seju.

.

Obenem pa imam neko malo prošnjo do vseh članov in članic našega društva—pridobite vsaj po enega novega člana, aki ni mogoče za aktivni, pa v mladinski oddelk. Poleg nagrađi ki jih dobite od Jednote, tudi društvo da nagrada po 50 centov za vsakih \$500 za varovalne, poleg tega pa bo vaše ime zapisano v zapisniku.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

IZDANJA

Slovenskega ameriškega narodnega sveta

2035 West 38th Street, Chicago, Illinois

Neumetljene novice

Pred kratkem so nekateri slovenski listi ponatisnili izmišljeno vest, da je predsednik Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev, Louis Adamčič odstopil od predsedništva ter da je sprejel službo kot poročevalce tednika The Saturday Evening Post.

SANS je pooblaščen od Adamiča, da javno zanika dotično poročilo in da obenem obvesti javnost, da je prišla tista neu temeljena vest iz sovražne kočnice in predstavlja le zavistno željo onih, ki nasprotuje namenom in ciljem Združenega odbora.

Ravnato je bilo poročano v listih, da Louis Adamčič ne bo govoril na javnem shodu v Gary, Ind., odonotni Slovani, iz razloga, ker se je nekaterim srbskim šovinistom posrečilo, da je najetje mestne šolske dvorane bilo preklicano.

Obveščeni smo uradno, da se shod vrši 19. marca vseeno, če ne v eni, pa v drugi dvorani. Naslov bo pravočasno naznani. Očividno je, da je sovražna publiceta učinkovala baš nasprotno. Zanimanje za ta shod je čedalje večje, ne samo med slovenskimi Amerikanci, temveč tudi med onimi drugih narodnosti. Uspeh shoda je zagotovljen že vnaprej.

Tretja obletnica

Dne 27. marca potečejo tri leta, odkar je nacijski vojni vihar pridrvel nad Jugoslavijo z namenom, da zdobi ta junaški narod, ki se je postavil po robu ne samo Hitlerjevemu vojnemu stroju, temveč tudi domaćim političnim voditeljem in tako preprečil njihove načrte, da izroči ves Balkan na razpolago nacifašistom za torišče v boju proti demokratičnim narodom.

Jugoslovanski narod se je dvignil kot en sam mož in ne samo zastavil Hitlerjev časovni spored za napad na Rusijo za dva meseca, temveč že s svojim krvavim odporom pokazal pred vsem svetom, da ta narod ne kloni pod nobenim pritiskom. Ljubljen do svobode, enakopravnosti in pravice mu je bila več kot pa najhujše muke, neštevilne žrtve in potoki krvi svojih najdražjih sinov in hčer.

Winston Churchill je tedaj dejal: "Jugoslavija je našla svojo dušo!" Toda Churchill se je pomotil. Ni bila Jugoslavija, ki je našla svojo dušo, temveč jugoslovanski narodi—Slovenci, Hrvati in Srbi, ki so se upri polec tujim napadalcem tudi svojim lastnim izdajalskim izkoriščevalcem.

Uradna Jugoslavija je odnesla svoje pete v varnejše podnebje Kaira in Londona, svoje nesrečno ljudstvo pa je prepustila lastni usodi.

V treh letih trpljenja, preganjanja, strašne borbe in umiranja si je jugoslovanski osvobodilni element s svojim nepri merljivim zgledom pridobil občudovanje in sočustvovanje vsega demokratičnega sveta.

Toda za to priznanje je moral plačati s potoki nedolžne krvi. Cena je bila nečloveška. Kar se je godilo in se še godi v Jugoslaviji, je nekaj grozrega in strašnega, obenem pa nekaj tako veličastnega, da zgodovina kaj takega ne pomni. Da, preprosti narod je našel svojo dušo! Srce se nam krči, ko čitamo in poslušamo o brezmejnem trpljenju in mukah naših krvnih bratov in sester v stari domovini. Obenem pa se vzbuja v nas čut neizmernega ponosa ob zavesti, da je slovenski, hrvaški in srbski rod pokazal drugim zaveznikom pot, ki vodi do končne zmage nad vsemi ljudskimi sovražniki. Ta pot tudi vodi v Združeno Slovenijo, v novo, demokratično Jugoslavijo.

Pojmo pjesmu jedinstvu i svazi jugoslovanskoj.

Neka čuju nebesa i vrazi, bratskog srca poj:

Da nam živi sloboda jugoslovanskog roda!

Neka živi Jugoslavija!

Braćo Slovenci, Srbi, Hrvati, pojmo rodu svom.

Jugoslovanska jedna nam mati, jedan mili dom.

Đižmo ponosno čelo, pojmo hrabro i smelo;

Neka živi Jugoslavija!

SANSove podružnice naj proslavijo tretjo obletnico invazije stare domovine, ki pa je obenem tudi tretja obletnica narodnega prebujanja. Našim borilcem bomo izkazali največjo čast s tem, da jih v čim večji meri podpiramo potom SANSA in Združenega odbora.

Ravnato je bilo poročano v listih, da Louis Adamčič ne bo govoril na javnem shodu v Gary, Ind., odonotni Slovani, iz razloga, ker se je nekaterim srbskim šovinistom posrečilo, da je najetje mestne šolske dvorane bilo preklicano.

Obveščeni smo uradno, da se shod vrši 19. marca vseeno, če ne v eni, pa v drugi dvorani.

Naslov bo pravočasno naznani. Očividno je, da je sovražna publiceta učinkovala baš nasprotno. Zanimanje za ta shod je čedalje večje, ne samo med slovenskimi Amerikanci, temveč tudi med onimi drugih narodnosti. Uspeh shoda je zagotovljen že vnaprej.

Tretja obletnica

Dne 27. marca potečejo tri leta, odkar je nacijski vojni vihar pridrvel nad Jugoslavijo z namenom, da zdobi ta junaški narod, ki se je postavil po robu ne samo Hitlerjevemu vojnemu stroju, temveč tudi domaćim političnim voditeljem in tako preprečil njihove načrte, da izroči ves Balkan na razpolago nacifašistom za torišče v boju proti demokratičnim narodom.

Jugoslovanski narod se je dvignil kot en sam mož in ne samo zastavil Hitlerjev časovni spored za napad na Rusijo za dva meseca, temveč že s svojim krvavim odporom pokazal pred vsem svetom, da ta narod ne kloni pod nobenim pritiskom. Ljubljen do svobode, enakopravnosti in pravice mu je bila več kot pa najhujše muke, neštevilne žrtve in potoki krvi svojih najdražjih sinov in hčera.

Publiciteta

Zadnji teden smo razposlali na podružnične tajnike in člane SANsovih odborov iztise tednika Collier's, ki vsebuje zelo dober članek o maršalu Titu. Na rokah imamo še nekaj iztisov in ktori jih želi še kaj več, naj nam sporoči. Ta teden bomo razposlali ponatis Churhillovega poročila o Jugoslaviji, in sicer v angleškem in slovenskem jeziku. Priporočamo, da se ga prečita na sejah in o njem razpravlja.

Dobili smo tudi omejeno število iztisov revije YANK od 31. januarja (za ameriške vojake v Angliji), ki jo izdajajo ameriške vojaške oblasti. Razposlani bodo članom naših odborov in nekaterim večjim podružnicam. Ne moremo jih dobiti za vse. Članek o jugoslovanskem osvobodilnem gibanju je radi uradnega značaja zelo važen in vreden vaše pozornosti. Skušajte ga razširiti, kolikor je največ mogoče.

Prispevki

Meseca februarja so prispevki naših podružnic, organizacij in posameznikov znašali \$2,602.76. Račun bo priobčen kasneje. Važni prispevki so bili. Detroit, Mich., \$150; št. 2, Chicago, Ill., \$100; št. 39, Cleveland, O., \$500 La Salle, \$300; Milwaukee, Wis., \$100. Shod v Pittsburghu, Pa. 22. januarja, ki so ga predstavili podružnice SANSA iz zapadne Pensylvanije in Federacije SNPJ, nam je prinesel čistega \$538.41. Vso to je postal blagajnik Pittsburške podružnice, Rev. M. Kebe. Glavni odbor Zapadne Slovenske Zvezde je podaril SANSu \$500, ka-

tero vsoto nam je izročil njen predsednik in SANsov odbornik brat Leo Jurjevec. Drugi prispevki bodo razvidni iz računa. Vsem naša iskrena zahvala.

Mirko G. Kuhel,
izvršni tajnik.

APEL NA SLOVENSKA DRUŠTVA IN KLUBE V CHICAGU IN OKOLICI

Cenjeni bratje in sestre:

V nedeljo, 19. marca, točno ob 2. uri popoldne se bo vršil velik narodni shod vseh južnoslovenskih Amerikancev v American-Bohemian dvorani, 1440 W. 18th St., Chicago, Ill.

Poleg glasbenega programa in lokalnih govornikov bodo na tem shodu navzoči kot glavni govorniki in predstavniki Združenega Odbora Jugoslovenskih Amerikancev iz New Yorka in to so: Louis Adamčič, Zlatko Balokovič, Zarko Bunčić, Sava Kosanovič, Rev. Strahinja Matetić in Etbin Kristan, kateri bodo raztolmačili hrabro borbo naših bratov in sester Jugoslovanov v stari domovini pod vodstvom Ivan Ribarja in maršala Brozoviča-Tito.

Chikaški odbor Južnih Slovanov poziva Vašo bratsko organizacijo, da se priključi delu tega odbora in obenem, da se vaše članstvo v velikem številu udeleži tega narodnega shoda v nedeljo, 19. marca, 1944.

Vstop je vsakemu prost.

Naprej, bratje in sestre, na delo za Ameriški osvoboden pokret in za popolno svobodo, pravo bratstvo in združenje vseh Južnih Slovanov v starem kraju.

S spoštovanjem in bratskim pozdravom do svidanja na našrom shodu!

Josip N. Bazdarić..

predsednik;

Frank Zornjak, tajnik;

John Gottlieb,

pomožni tajnik.

Književnost

Tekoči teden bo izšla tretja številka sedmega letnika, ali marčeva številka družinskega mesečnika "Novi Svet," s slednjo vsebino:

"Filozofija dela" (uvodnik), "Pregled" (političnih in drugih dogodkov). — Josip Lapajne: "Gorenjec" (članek o Gorenju, njegovih običajih, segah in o narodni noši). — R. Menzel: "Ne bom kupil" (črtica o potovanju po Bližnjem vzhodu in Afriki). — F. S.: "Kdo je odkril Florido?" (članek). — M. Novak: "Napoleon" (življenjepis razboritega Napoleona). — "Modrovanja." — J. M. Trunk: "Tihe ure — greh je greh" (premišljevanje)

F. Miklos: "Pridiga v Pešti" (črtica). — "Slovenski pionir" (zgodovinsko opisovanje Slovencev v Pueblo in tamkajšnje naselbine).

"Dom in zdravje" (nasveti za gospodinje in zdravstvo). — "Za lo privzdigne lopato ali kramp, smeh in zabavo." — M. G.:

Dobili smo tudi omejeno število iztisov revije YANK od 31. januarja (za ameriške vojake v Angliji), ki jo izdajajo ameriške vojaške oblasti. Razposlani bodo članom naših odborov in nekaterim večjim podružnicam. Ne moremo jih dobiti za vse. Članek o jugoslovanskem osvobodilnem gibanju je radi uradnega značaja zelo važen in vreden vaše pozornosti. Skušajte ga razširiti, kolikor je največ mogoče.

Prispevki

Meseca februarja so prispevki naših podružnic, organizacij in posameznikov znašali \$2,602.76. Račun bo priobčen kasneje. Važni prispevki so bili. Detroit, Mich., \$150; št. 2, Chicago, Ill., \$100; št. 39, Cleveland, O., \$500 La Salle, \$300; Milwaukee, Wis., \$100. Shod v Pittsburghu, Pa. 22. januarja, ki so ga predstavili podružnice SANSA iz zapadne Pensylvanije in Federacije SNPJ, nam je prinesel čistega \$538.41. Vso to je postal blagajnik Pittsburške podružnice, Rev. M. Kebe. Glavni odbor Zapadne Slovenske Zvezde je podaril SANSu \$500, ka-

"Rumena mrzlica" (črtica iz Južne Amerike). — M. Seemann-A. Lebar: "Dve kroni" (zanimiv roman).

V tej marčevi številki je posebno zanimiv članek o "Gorenju" in slovenski narodni nosi. Tisti, ki se zanimajo zlasti za slovensko narodno nošo, naj bi ta članek prečital. Zanimivo je tudi ostalo gradivo. Družinski mesečni "Novi Svet" je edina te vrste slovenska publikacija v Ameriki, ki prima da poučno in leposlovno čtevlo v Slovenje v Ameriki. Stane letno samo \$2. Naročino je poslati na Upravo "Novi Svet" 1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois.

Stanujemo ravno za šotorom kompanije C, kjer imajo kratkovalni radio. Tako lahko slišimo nekatere dobre orkestre, posebno zjutraj od šestih do sedmih. To nas zares zelo pozivi. Tudi precej dobro hrano dobivamo; včeraj smo imeli celo "steak," najboljši steak, kar sem ga še jedel, odkar sem bil v Avstraliji.

Omenil sem Avstralijo. Težko pričakujem časa, ko bom dobil dopust in bom lahko šel v Sidney.

Tukaj je precej komarjev, ki prenašajo malarijo, zato moramo posebno paziti ponoči. Kadarkoli gremo v movie, uporabljamo posebno sredstvo, ki odbija komarje.

Dozdaj nisem mogel posneti več kakor tri slike. Upam, da bom prej ali slej dobil kaj več časa in posnel nekaj dobre slik, ker je tukaj čudovito lep kraj. Lahko gremo po dolini ob reki in posnamemo izredno lepe pokrajinske slike.

Jan. 13, 1944. — Vaša pisma potujejo sem tri do štiri tedne, pa naj bo po zračni ali pa po V-pošti.

Danes je bila spet grozna vročina. Moralo je biti kakih 135 do 140 stopinj nad ničljo zadnjih par dni. Noči so pa zelo prijetne in hladne. Ko gremo spat, se pokrivamo z dvema odejama.

Pisem pri zelo slabih luči. Je 10:30 zvečer in upam, da bom dobil kak dober orkester na radit. Ne vidi se skoraj nič. Zadnjih par dni sem posnel zopet nekaj sličic.

Jan. 20, 1944. — Zopet sem posnel nekaj slik, toda ne vem, šdaj bom dobil priliko, da jih bom dal izdelati. Nekatere so res prav lepe. Upam, da mi jih bo cenzor dovolil poslati. Cenzorji so precej strogi. Par pisem sem moral nanovo spisati. Najbrž sem povedal preveč in bi se bilo morda lahko spoznalo, kje smo se nahajali. Ze vedo, kaj delajo.

Danes bo movie predstava, torej bomo imeli vsaj nekaj drugačnega in ne bomo le klepetali tja v en dan, kakor načadno delamo vsak večer. To pismo pišem še pri dnevnih svetlobi. Okrog osmilih bo tema. Ko bo zadostiti temno, se bo začela predstava. Imamo pripravljen kraj za to. Tudi zvok je zelo razločen.

Jan. 21, 1944. — Sedaj smo posnel nekaj slik, toda ne vem, šdaj smo do prilika, da jih bom dal izdelati. Nekatere so res prav lepe. Upam, da mi jih bo cenzor dovolil poslati. Cenzorji so precej strogi. Par pisem sem moral nanovo spisati. Najbrž sem povedal preveč in bi se bilo morda lahko spoznalo, kje smo se nahajali. Ze vedo, kaj delajo.

Danes bo movie predstava, torej bomo imeli vsaj nekaj drugačnega in ne bomo le klepetali tja v en dan, kakor načadno delamo vsak večer. To pismo pišem še pri dnevnih svetlobi. Okrog osmilih bo tema. Ko bo zadostiti temno, se bo začela predstava. Imamo pripravljen kraj za to. Tudi zvok je zelo razločen.

Jan. 22, 1944. — Danes sem posnel nekaj slik. Bili smo v džungli pol dneva. Naujaj smo si prinesli banane in pau-pau iz nasadov, tako da bomo imeli nekaj svežega sadja za spremembu. Tudi puške smo vzeli s seboj in smo malo strelijal za reko.

Danes je spet silno vroč. Gotovo mora biti 135 stopinj. Tukaj bi si človek lahko jajce spekel brez ognja in peči.

Sinoč sem videl movie predstavo "The Voice of Terror," ki mi je zelo ugajala. Je bilo

grozno vroč, pa se bom že pričpal.

Stanujemo ravno za š

"GLASILLO K. S. K. JEDNOTE"

GRADSKO ZDRAVSTVO
CIVILNO IN UPRAVNIČKO
SLOVENIJSKI CATHOLIC UNION OF THE U. S. A.
In the Interest of the Order

Na Slovo na Redo: \$0.25
Za članstvo: \$2.00
Za članstvo in Ameriko: \$2.00
Za članstvo in Ameriko: \$2.00

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAD CATHOLIC SLOVENIAN CATHOLIC UNION OF THE U. S. A.
In the Interest of the Order

Printed every Wednesday
OFFICE: 617 ST. CLAIR AVENUE
PHONE: Midland 5-1213
CLEVELAND 2, OHIO.

For members, posts: \$0.25
For nonmembers in U. S. A.: \$2.00
Postage Committee: \$2.00

— 5 —

Naprej za doseg 40,000 članov!

Letos, ko obhajamo 50 letnico naše podporne organizacije bi bilo tako umestno in lepo če bi zamogli trditi: Za vsako leto en tisoč članov, ali—50,000, skupaj! Žal, da tako za enkrat še ne moremo govoriti.

V današnjem izdaji Glasila je objavljeno mesečno poročilo naše Jednote za januar, 1944, v katerem je izkazanih 28,318 članov odraslega in 10,835 mladinskega oddelka, torej skupaj 39,153. Ako bi to število vpošteli do okroglega števila 40,000, nam manjka še 843 članov v obeh oddelkih.

Ker je nam sploh nemogoče doseči prvo omenjeno skupno število, je pač mogoča in lahka stvar dosegiti število 40,000 skupnega članstva in to že do 30. junija ko bo sedanja zlatojubilejna kampanja zaključena. Pravimo, mogoče je pod pogojem, če se vsi v tej kampanji za to zavzamemo. Prav za prav bi morali v ta namen pridobiti 1,000 novih, recimo vsak mesec najmanj 250. Treba je namreč vpoštovati, da jih bo do 30. junija umrlo najmanj 100, nekaj jih bo suspendovanih, nekaj pa jih bo mora odstopilo.

Naš glavni predsednik brat Germ je na zadnji odborovi seji izražil željo, da naj bi naša Jednota ob svoji 50 letnici štela 40,000 članstva. Ali bomo dragi nam bratje in sestre njegovi želji ugodili? Ali bomo našo podporno mater—Jednoto lahko v misiu tolikoga števila članstva pozdravili in ji čestitali? Recimo vsi: Da!

Kakor iz razpisa te kampanje razvidno, nimamo sicer zdaj nič maršalov, nič generalov in nič kapitanov, nič armad in nič divizij, kakor so bile v zadnji kampanji. Zdaj smo pač VSI generali in kapitani zato, da bo kampanja bolj uspešna, torej moramo vsled tega tudi VSI sodelovati!

Kdorkoli bo šel na agitacijsko delo v tej kampanji, naj se zaveda dejstva, da dela s tem dvojno dobro, s tem bo koristil Jednoti, pa tudi samemu sebi. Le prečitate krasne denarne in druge nagrade, ki so razpisane v tej kampanji, pa idite korajžno na delo!

DRŽAVNIK

300 let pred Kristusom je živel in pisal kitajski trgovec in državnik Lu-Bu-Ve. Zapisał je nekaj krasnih misli o vrlinah, ki naj krasijo državnike. To zrcalo, staro sedaj že nad 2000 let, se glasi:

"Državnik je človek, ki se ne bojni nobenih težav, kadar ga kliče njegov razum. On pozabi tudi na svoje lastno življenje, ako je treba storiti dolžnost. Pravi državnik ni enostranski. On je trd, pri tem pa temeljiti. Njegova vnanost je širokopotezna in se tudi ne kapricira na vsako malenkost, da bi prodri s svojimi načeli. Malenkosti zanj niso važne. Trdno pa se drži velikih ciljev in načel. Ne izgleda pogumen, toda nobena stvar mu ne sme vzbujujati strahu. Kadar je treba prijeti, prime trdno in ne dovoli, da bi se osramoti. Pri svojih dolžnostih neomajno vztraja in v nobenem primeru ne odstopi od njih. Kadar stoji na visokih mestih in ga proslavlja kot velikana svoje dobe, ne sme postati ošaben, še manj pa zapravljiv."

Pogled iz Washingtona na Jugoslavijo
Napisal CARL HARTMANN

Združene države podpirajo napore Velike Britanije, ki si prizadeva, da premosti prepad med maršalom Titom in kraljem Jugoslavije, Petrom, dokler je videti, da je Rusija prizadela, da je postaviti na mesto, kjer bodo njihove vrline koristile domovini."

To je mnenje, ki prevladuje danes v krogih, ki se bavijo s formiranjem zunanjosti politike Združenih držav Amerike.

Ta prizadavanja bi mogla uspeti, ako se posreči prirediti osebno srečanje med Josipom Brozovičem, organizatorjem dežavskih unij, ki je postal vojak in maršal, ter 20-letnim šolarjem, ki je pa slučajno Peter Karadžordževič, kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev. Pred nekaj tedni so se bile razširile govorice o tem srečanju, toda vse kaže, da ni prišlo do njega.

Največja zapreka med kraljem in Titom je Petrov vojni minister, general Draža Mihajlovič, o katerem je dejal prime minister nedavno, da je "polagoma zdrsnil v pozicijo, v kateri so nekateri njegovih povelnikov barantali in se pobotali z italijanskimi in nemškimi četami."

Takšen državnik svoje mo-

titova odpornost proti Nemcem pa je glasom zatrivala Churchilla motila te sporazume s sovražnikom, tako je vojni minister paskusil, da se ga znesbi.

Prime minister Churchill je dodal s pomembnim podarkom, da Mihajlovič . . . "deluje v imenu jugoslovanske vlade."

Titovo čete in Mihajlovičeve moštvo se kar naprej boro med seboj. Veliča Britanija in Združene države nujno pozivajo kralja Petra, naj odstrani svojega vojnega ministra in na reorganizacijo svoje vlade. Dozdaj še ni videti, da bi bil pripravljen to storiti. O Titu pa poročajo, da je z naslednjimi besedami odsodil kralja in dinastijo:

"Monarhija ni bila najbolj primerno sredstvo za okrepitev bratskih odnosa med narodi Jugoslavije . . . Peter II je postal že od vsega začetka srednje, okoli katerega so se zbirali vsi stari reakcionarji, ki so pogubili našo zemljo."

Peter je izgubil mnogo podpor v teku zadnjega časa, toda angleški zunanjji urad in načrtni oddelek sta še vedno mnenja, da pomeni njegova rodbina Srbom v Jugoslaviji velik in važen simbol.

Uradno stalische Moskve je v skladu s stalischen Velike Britanije in Združenih držav. Vse tri velesile priznavajo kralja Petra kot legalnega načelnika jugoslovanske države, Tita pa kot najbolj važno osebnost odpora proti Nemcem.

Toda pozabiti ne smemo, da je Sovjetska Rusija nedavno zadala zamejni vlad v Kairu britko zaušnico, ko je odklonila ponudbo ministrskega predsednika Purića, da skleneti Jugoslavija in Rusija pogodbo medsebojnega prijateljstva. Sovjeti so takrat izjavili, da pravi čas še ni prišel za takorak, ter so obenem opomnili jugoslovansko vlado na dejstvo, da je bila ruska ponudba odklonjena poleti leta 1942.

Ugibanje o razrešitvi jugoslovanske krize

London. (ONA).—Nekateri tukajšnji krogi so mnenja, da bi bilo morda mogoče najti vsaj kakšen začasen načrt glede težavne in zmešane jugoslovanske krize na ta način, da bi se ustavilo vojaški direktorat ali vlado, ki bi prevzela posle z enim in edinim ciljem, namreč da zedinji vse narodne sile v borbi proti nazizmu.

Politični zapletljaji, katere je prinesla s seboj borba Jugoslovjanov, so tako zamotani, da je načrtni krogi so mnenja, da bi bilo morda mogoče najti vsaj kakšen začasen načrt glede težavne in zmešane jugoslovanske krize na ta način, da bi se ustavilo vojaški direktorat ali vlado, ki bi prevzela posle z enim in edinim ciljem, namreč da zedinji vse narodne sile v borbi proti nazizmu.

Dognano je, da živali mačjega plemena niso tekači in ugrabijo plen s skokom, vendar je hitrost njih teka časih tako velika. Indijski leopard, na primer, ko dirka za gazelami, preteče 100 km na uro. Tudi levi tečejo s hitrostjo 50-60 km na uro. O domači mački pa nimamo zanesljivih poročil o njemenu teku, ker je pač udomačena in ji ni treba dirkati. Naglo se skrije kam na vrt, v hiši ali drugam in ji ni do športnih zmag. Vendar pravijo poročila, da je neki maček v Londonu, ki je pobegnil nazaj k prejšnjem gospodarju, prete-

Trenutno pa je seveda važno le vprašanje če isto vojaškega značaja, namreč kako združiti pod eno samo in edino zastavo vse Srbe, Hrvate in Slovence, vse.

To je mnenje, ki prevladuje danes v krogih, ki se bavijo s formiranjem zunanjosti politike Združenih držav Amerike.

Ta prizadavanja bi mogla uspeti, ako se posreči prirediti osebno srečanje med Josipom Brozovičem, organizatorjem dežavskih unij, ki je postal vojak in maršal, ter 20-letnim šolarjem, ki je pa slučajno Peter Karadžordževič, kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev. Pred nekaj tedni so se bile razširile govorice o tem srečanju, toda vse kaže, da ni prišlo do njega.

Največja zapreka med kraljem in Titom je Petrov vojni minister, general Draža Mihajlovič, o katerem je dejal prime minister nedavno, da je "polagoma zdrsnil v pozicijo, v kateri so nekateri njegovih povelnikov barantali in se pobotali z italijanskimi in nemškimi četami."

Takšen državnik svoje mo-

tako da bi se podredili eni sami vojaški oblasti, ki bi nadomestila politično vladu kralja Petra. Morda bi bila tako vojalka vladila pravljiva v umestna rešitev. Cilj bi bil vsekakor zedinjenje vseh Jugoslovjanov v zunanjem svetu, in njih spojitev s Titovo osvobodilno narodno vojsko, v vrhu skupnega vojnega napora, v katerem bi vsa politična vprašanja ostala nedotaknjena do konca vojne.

Dvoje bi bilo potrebno v svrhu doseganja tega cilja: Najprej bi moral biti odstranjen vojni minister Mihajlovič, katerega pozicija je postal nemogoča po zadnjem govoru Churchillia. Drugič bi bilo treba najti močno osebnost srbske narodnosti, ki bi mogla pridobiti zase in pomiriti nezaupanje gotovih vplivnih srbskih elementov.

Nekateri opozovalci so prepričani, da bi bil general Simovič, bivši ministrski predsednik v vrhovni vodji ljudske revolucije v dne 27. marca, 1941, ki je bila naperjena proti Nemcem, morda zdaj pripravljen, da stopi v vojaški direktorat. Ta srbski vodja je pred nekaj dnevi po dolgem molku zopet stopil v javnost, ko je čisto nepričakovano g o v o r i l svojemu narodu preko radia, ter svojim slušalcem prigovarjal, naj se združijo okoli maršala Tita in podpirajo njegovo akcijo.

Vprašanje, ki je tako težko, katero bi bilo pa vseeno potrebno rešiti tudi v slučaju ustanovitve vojaškega direktorata, je rezemjerje med Titom in Petrom. Otem bi bilo mogoče razpravljati, ako pride kralj Peter v London.

Pričakuje se, da bi imel Tito prvo in važno vlogo v vsakem vojaškem kabinetu—že radi tege, ker je na čelu vseh borbenih sil na ozemlju.

HITROST ŽIVALIJ

V prejšnjih časih smo imeli kaj napadne pojme o hitrosti živali, ki jih je pisec za pismem poslavil. S pomočjo natančnega merjenja pa se je izkazalo, da smo živalim glede na hitrost prisojali preveč in tudi premalo. Tako so, na primer, zatrjevali, da dirkalni konj ne more dohiteti razdraženega slona. To je napak. Večkrat se pripeti, da slon, velikan živali, pobegne pred avtom, vendar ne more teči več do 55 km na uro in le malo časa more zadržati to hitrost. Avto prav izlahka dohit slona. Dirkalni konj skoči 7 m daleč, doseže hitrost 60 km na uro in neprimerno bolj vztrajno teče ko slon.

Dognano je, da živali mačjega plemena niso tekači in ugrabijo plen s skokom, vendar je hitrost njih teka časih tako velika. Indijski leopard, na primer, ko dirka za gazelami, preteče 100 km na uro. Tudi levi tečejo s hitrostjo 50-60 km na uro. O domači mački pa nimamo zanesljivih poročil o njemenu teku, ker je pač udomačena in ji ni treba dirkati. Naglo se skrije kam na vrt, v hiši ali drugam in ji ni do športnih zmag. Vendar pravijo poročila, da je neki maček v Londonu, ki je pobegnil nazaj k prejšnjem gospodarju, prete-

Trenutno pa je seveda važno le vprašanje če isto vojaškega značaja, namreč kako združiti pod eno samo in edino zastavo vse Srbe, Hrvate in Slovence, vse.

To je mnenje, ki prevladuje danes v krogih, ki se bavijo s formiranjem zunanjosti politike Združenih držav Amerike.

Ta prizadavanja bi mogla uspeti, ako se posreči prirediti osebno srečanje med Josipom Brozovičem, organizatorjem dežavskih unij, ki je postal vojak in maršal, ter 20-letnim šolarjem, ki je pa slučajno Peter Karadžordževič, kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev. Pred nekaj tedni so se bile razširile govorice o tem srečanju, toda vse kaže, da ni prišlo do njega.

Največja zapreka med kraljem in Titom je Petrov vojni minister, general Draža Mihajlovič, o katerem je dejal prime minister nedavno, da je "polagoma zdrsnil v pozicijo, v kateri so nekateri njegovih povelnikov barantali in se pobotali z italijanskimi in nemškimi četami."

kej na dan 35 km. Gospo, ki je vprav za zgled za "brze noge," vendar je dobiti sver mačjega plemena, kakor smo prej omenili. Prav tako se nam zmanjša občudovanje za žival, ki ima neznancko dolge noge, za žirafo. Žirafa je tako plaha žival in pobegne, čim zasihi najmanjši šum. Kakor je vse njen telo čudno, tako tudi prav čudno teče: glavo drži daleč naprej in sicer tako mirno, da bi izlahka nosila posodo vode na glavi pa se voda ne bi nič različila. Noge postavlja prav nerodno, ker ima prekratki trup za tako dolžino nog. In zares "napravi" žirafa največ le 55 km na uro.

Gleda živali, ki letajo po zraku, so žuželke na najnižji stopnji, vendar rje njih hitrost že zato večja ko živali na zemlji, ker imajo na razpolago zračno pot brez ovir. Tako poleti hišna muha na sekundo 160 cm, to je na uro 5760 m.

Ptiči, seveda, imajo največjo hitrost in jo merimo le s sekundami. Poljska vrana leti s hitrostjo 8-12 m na sekundo, glob 18 m, golob-pismonoša 17-30 m, orel 24, lastovka do 90 m na sekundo. Devetdeset sekundnih metrov je 324 kilometrov na uro. To je bila časih že "blazna hitrost." Tisti znanstveni "preroki," ki so prerovali tedaj, ko so iznali prvo lokomotivo, da se bodo kolesa pač vrtela, a da vlak ne bo prišel nikamor naprej; in ki so dejali, da bo vsak potnik v nevarnosti, da se bo zračna pritska zadušil, bi pač dejali, da bil taka hitrost človeka ubila.

A dandanes mislimo drugače in vemo za drugačne hitrosti. Prav nič več ne upoštavamo 324 km na uro, dasi je človek vse živalstvo prekosil le s svojimi stroji. Nedavno je dejal H. Wimperis, predsednik kraljevske britiske zrakoplovne družbe, da more vsak danščini zrakoplov preleteti tudi 1000 km na uro (kar je le 200 km manj, kakor je hitrost zvoka). Dejal je da je, da bomo to razliko (200 km) tudi še dosegli, a potem se hitrost ne bo več povečala. Višje rekorde ne bo moči dosegati. Sleherno premikajoče se telo povzroča namreč, da se zrak, ki leži v smeri njegovega premikanja, stisne. Če bi torej leteli hitreje ko 1200 km na uro bi trčili na zračne plasti, ki bi še ne bile stisnjene in bi imeli velikanske izgube energije. Mogoče je resnica, kar je povedal mister Wimperis; kakor pa nas učijo razne iznajdbe, ni moči ničesar prerovali.

“Se danes moram umreti”

Nemški misijonar Stukenberg SVD poroča iz svojega misijona na enem iz Filipinskih otokov o zanimivem, pa obenem žalostnem dogodku, ki ga je doživel ondi pred nekaj leti. Takole piše: Negkega jutra je na vse zgodaj potrkal na vrata moje sobe; najprej boječ, potem bolj pogumno. Pol v spanju sem vprašal, kaj je in kdo trka tako zgodaj. "Oče, jaz sem," je odgovoril prilec in boječim glasom povedal svoje ime. Bil je eden izmed učencev, ki so hodili v mojo šolo, star okrog 15 let. "Počakaj malo," sem mu rekel, "takoj bom odpri." Napravil sem se in odpri vrata. Pred menoj je stal učenec zbehanec in bledega obrazca, z raspanimi očmi in razkušnimi lasmi. "Pa kako si vendar moč dosegel tudi?" sem ga vpra

Finančno poročilo K. S. K. Jednote za mesec januar, 1944
Financial Report of K. S. K. J. for January, 1944

DOHODKI—Incomes || **IZPLAČILA—Disbursements**

em zadovoljen, kot je človek
zadovoljen po dovršenem na-
bornem delu.

Plameneči ogenj je v koči iz
čičja naredil prijeten dom, a
esno izbo, ko je pojenjal.
Predme je počepnil Vambuti
ter odložil svoje puščice.

Ko sem se naslednje jutro
rebudil, Vambutija ni bilo

Bržkone je na lov, pa se malu vrne. Toda ni prišel. Bilo je poldne, ko sem se zadel, da sem v džungli—sam. Sam v džungli, nekje v mračem gozdu, brez vodnika, s puško in smešnimi 20 naboji. Ča-

ko in smesnimi 20 naboji. Casal sem vso noč in še nasledje ga pol dne, nakar sem se odal v negotovost. Kot v sajah sem taval po pragozdu, okler se nisem prebudil sede na trhlem deblu ob neki reki. Iilo je ponoči. Valovi so butala ob neznani breg. Jasno sem sišal, kako klokočejo. Spom

isai, kako klokočeo. Spomil sem se preročovanja: "Ravaj se po Njegovih postavah!" in ker sem se takrat smejal ter streljal in pobijjal 20 let ...

Da, naslednje jutro je prišla ladja. Narodna ladja, kot sto drugih, ki plovejo po longu.

Skozi pragozd in močvirje sem prinesel s seboj kožo džunlske mačke. Debelo bodo gledali zoologji. Časopisi pa označili, mačka bo dobila ime—ponjeni. Nato sem v kajuti zapal. Prebujen sem in najprvo negel po koži. Ni je bilo. Debelo me je gledal boy, ko sem ga vprašal za kožo. Nato je pokazal svoje velike, bele zobe: "Da, mister, stara koža, z knjami in hlatna. Zanič. De-

knjami in blatna. Zanič. De-
l sem pri Brumeau Co.—vele-
govini s kožami—nič ni bila
redna ta koža. I dobro je go-
ela, kot vse stare kože!"

Kapitan je prikimal ter me
otrepljal po rami:
"Le pomirite se! V kajuti

ZALOVANJE PRI KANA- KIH

Na različne načine izražajo
azni narodi svojo žalost tudi
a zunaj. Nekateri bolj izra-
to, drugi manj. Na posebno
retresljiv način pa to store
anaki, pleme na Novi Gvine-
. Kadar Kanaku umre kak
prodnik ali kak drug človek,
i mu je bil zelo drag, si v zna-
jenje globoke žalosti odreže
ak prst na roki ali na nogi ali

ak prst na roki ali na nogi ali
a se kako drugače pohablji.
ako zahteva star običaj pri
ih divjih plemenih in zato so
taki slučaji zelo pogosti. Dose-
ti je mnogo mladih in sicer
dravih mož, ki jim manjkajo
osamezni prsti na rokah ali
na nogah, ker so jih porezali
žalosti zaradi smrti kakega
oveka, ki so ga posebno ljubili. Če pa se zdi Kanaku iz-
uba dragega umrlega tako
velika, da je ne bo mogel pre-
vesti in da ne bo nikdar več
mogel biti vesel, si pa v znak
tode žalosti vzame življenje.
Tudi taki slučaji niso redki.
ako se je celo ob smrti neke-
ga misijonarja, ki so ga Kana-
ki zelo ljubili, nekdo iz same

... uživo ljudi, nekdo iz same
čalošti sam usmrtil, še preden
... mu mogli to zabraniti.

Umljivo je, da se misijonar zelo trudijo, da bi ljudstvo repričali o nenanavni pretirasti takega žalovanja, a se m to ne posreči vselej, kakor okazuje omenjeni primer. tako globoko je ta zabloda koreninjena v njihovi miseli osti.

Džunglska mačka

Kozo, ki mi jo je prodal po-
glavar, sem seveda nosil s se-
boj. Če ne dobim mačke, imam
vsaj kožo. Nisem vedel, kako
dolgo že kolovrativa po džun-
gli. Zdavnaj sem že pozabil na
čas in prostor. Nekoč proti ju-
tru sem bil že pri kraju s svoji-
mi močmi. Čutil sem samo me-
hka, splozka tla pod nogami in
drevje je plesalo pred menoij.
Zdajci se je pritlikavec potuh-
nil za n e k i grm ter pokazal
predse. Videl sem, da je švignila
mimo neka žival, opica mo-
rebiti.

"Mačka," je siknil vodnik,

zaostri sam usmrtil, se preden
so mu mogli to zabraniti.

Umljivo je, da se misijonarji zelo trudijo, da bi ljudstvo prepričali o nenaravni pretirnosti takega žalovanja, a se jim to ne posreči vselej, kakor dokazuje omenjeni primer. Tako globoko je ta zabloda ukoreninjena v njihovi miselnosti.

— O —

**VPOKLIC FRANCOZINJ V
ARMADNO SLUŽBO**

Algiers, Severna Afrika. — Francoska vojaška oblast je začela nabirati tudi ženske

Ali slišite mrtvaškega ptičja me je vprašal zamorec. Obsežnim drevesom je stajhia, svetla pošast ter ala s sekiro. Morebiti je iz kar je učinkovalo name kot poliv. Gozd ni več plesal pred mojimi očmi, pod mojimi nogami pa so bila trdna in ravna tla kot nekdaj.

(Francozinje) v neokupiranem ozemlju, ki se bodo vežbale in služile kot pomočnice pri infanteriji, mornarici in v zračni armadi. Doslej je bilo že vpo-

Ta večer je pritlikavec naredil bajto iz listja ter razpihal ogenj. Tukaj torej bova dobila boječo, redko mačko. Bil klicanih okrog 6.000 takih na-
bornic; vendar se pri tem vpo-
števa samo samice, ločene in
vdove brez otrok.

ZUPAN ZAGAR

Povest iz prve svetovne vojne

Spisal Slavko Slavec

Žagar se je v vrvežu, na ozkem, zlatnem prostoru molče prestopal po tri korake naprej in tri nazaj. Misil je na usodo tistih, ki so jih nedaleč od njega tlačili vozove, da jih odpeljejo v lesene kolibe, odkoder so se o življenju dotedanjih beguncev širile nevesele, mračne vesti.

"Lepo so nam postigli — pod milim nebom," je pripomnil nekdo in si zahukal v pesti.

"Ali so v gorah prebili fronto ali je niso?" je ugibal nekdo drugi.

"Kdo?" je vprašal bolj oddaljen glas.

"Kdo?" se je zagrohotil tisti, ki je prej ugibal, in brž pojasnil: "Nači ne."

"Čez leta bomo izvedeli, kaj se zdaj godi," se je oglasil nekdo drugi iz drugega kota.

"Tih!" se je svareče razleglo od premikajočega se bodala ob vhodu v dvorišče.

Glasovi so se potopili v nerazločno šepetanje in tiko povarjanje. Nekateri so posedli po kupu kamenja ob zidu, se sključili nad svoje cule in skušali zadremati. Drugi so stali molče, gledali v migetajoče zvezde in zehali.

Ob zori so razdelili med možkovinaste skledice s preprostimi žilicami in vsakemu korčku črnu vodo s četrtojo vojaškega kruha. Vodo so skoro vasi vzeli, ker se je s toplovo v hladnem jutru prilegalo želodcu, kruha pa mnogi niso marali, ker so imeli še ka jsovjega v culi.

Brž nato so čakačoče odvedli na tir in jih naložili na odprt voz za prevažanje lesa. Ko je priškopal vlek z mešanimi vozovi, so tudi tega zapregli od zadaj in ga odpeljali. Po postajah so tu in tam prignale straže gručo moških in jo nagnale na voz. Ljudje na njem so se bolj in bolj gostili in okrog devetih se je bilo že težko gibati. Telo je pritisnalo ob telo. Jutranji hlad, ki je ob zori mračalil ude, se je polagoma umikal tesni, dušeči vročini.

"Ni več prostora," se je oglasio iz natrpanih tel, ko so po desetih prgnali zopet večjo gručo k vozu.

"Mir!" je viknil jezno stražnik spodaj in s kopitom puške dregal svoje ljudi, naj se podvijajo. Z voza se je trgalo mrmaranje. Telesa so se stiskala, roke so se ob robih upirale ob doprsno ograjo, obkrajna telese so se od pasu navzgor nagibala ven.

"Saj nismo polena," je ugvarjal nekdo.

Žagar je stal blizu vhoda, kjer so se ljudje najbolj trli. Sem od roba je strmelo vanj bledo oblije, nasajeno na visokem, iztegnjenem vratu. Bilo je Zatočevu. Z njega se je utrnil škodoželen nasmeh:

"Zdaj smo vsi enaki, budi bajtar ali župan."

"Vai," je pokimal Žagar.

Dolga vožnja in dolgo stanje je utrujalo. Na sredi stoeči, ki se niso imeli kam naslanjati, so blagovali tovariši ob straneh, ki so se lahko oprali ob nizke lesene stene. Sprva, dokler se je dalo na robu skorodeti, so obkrajniki to ugodnost še nekam cenili, a kar je natrapost naraščala, je postajalo sedenje nemogoče. Gosteč se množica jih je pritisala huje in huje ob stene, ki niso segale niti do pasu. Spodnja polovica takih teles je kmalu tičala v trdih klješčah, zgornja je omahovala čez rob, ki je na prelomu ostro in boleče žagal v trup. Navzven omahujočim glavam se je zdelo, da stene radi silnega pritiska zdaj odnejajo in se voz razleti v vogelin sklepih, glave pa telebnejo na ostri, debeli gruč ob tiru ali pod sama kolesa. Starejši so

"Mi bomo oproščeni," je zadril tovariš z mirnim, prepravičalnim glasom. "Tudi drugod je bilo tako. Izpraznitve pomete vse, odplavi ljudstvo v taborišča in pahne moške pod orožje. Val odnesne tudi župana. Toda občina, tudi če je raztresena po vsem cesarstvu, ne more biti brez poglavjarja. Občinski urad mora nekje poslovati, v begunkem taborišču ali drugje, navadno tam, kjer živi župan. Poznam več takih slučajev."

"Seveda," je priznal Žagar, "če je župan sam begunec. Če pa je vojak, je stvar drugačna. Jaz sem potrjen."

"Jaz tudi," je povzel tovariš. "Pa me to prav nič ne skrbi. Kakšni vojaki pa smo? Le mene in sebe poglej! Pred dvajsetimi, tridesetimi leti — ne rečem — bi se bila tudi midva tepla za cesarja. Zdaj pa sva stara, stara kakor on. V staro željezno naju vrzejo, ne pa v fronto."

"Tudi starega železa cesar zdaj ne zameta. V škrpeh je. Ali ne vidiš, kako druge lovijo? Poglej našo četo. Nad polovico je starega železa. Pa misliš, da jih vse oprostijo?"

"Vseh ne morejo. Potrebujejo jih, kajpada. A župani so v svoji službi bolj potreben. Le ti meni verjemi, da me fronta ne bo videla in me ne bo. Kmalu bom zopet čečkal svoj podpis na prošnje, domovnice, potrdila in druga tega pa papirnatega zlomka. Seveda, človek si mora tudi sam pomagati. Če boš tiščal pod puško, ti jo res dado. Se svinčijo ali križeč si pridobiš za hrabrost in pozitivnost. Pa kaj pomaga človeku križeč ali svetinja, če mu tam kosti položijo in mu posteljejo pod rušo? Taka slava ni zame. Vsi naši ljudje bi se moralibogibati. Naj se pobijajo in koljejo tisti, ki so tega željni in jih to veseli. Jaz se ne mislim in se ne bom."

"Ali misliš, da ta poseb katere-

ga izmed teh veseli?" je pomigal, imam res srčno hibo, kakor sem zapisal v prošnjo. Teh par dni do pregleda bo treba le grenko črno kavo pititi, da bo srce ropotalo kakor stopa. Glej, da prideš kmalu za mano."

Tovariš je odšel in Žagar ga ni več videl.

Med zadnjimi domačini, ki so še ostali z njim, je bil Zatojec, nekdanji tekmeč pri županskih volitvah. Rad se je motil v Žagarjevi bližini in v pogovoru z drugimi včasih glasno poudarjal:

"Da, da. Vojna je pravična. Tudi župane je pomela — take seveda, ki so le sebi županili."

Žagar se je delal, kakor da takih besed ne čuje. Vpraševal se je, ali ni morda res kedaj nehotite in nevede zanemaril svojih dolžnosti. Vest mu ni ničesar očitala. Zato ga ni Zatočev počkanje prav ničbolelo. Nekaj drugega ga je mučilo. Na golih tleh in steptani slami leže se je v dolgih nočeh vpraševal, zakaj se je moral z njegovo vasjo takoj zgoditi. Da ni več bele vasi nad reko, da se njeni ostanki rutsijo v grobljo in se vaščani po-

tikajo brez doma po svetu, to ga je bolelo.

Po nasvetu odišlega tovariša je vložil prošnjo za oproščenje. "Poskusimo še to, če bo kaj pomagalo," si je dejal. Nato je potrebitljivo čakal. Vsak dan so klicali nova imena; njegovega ni bilo med njimi.

Včasih so mu misli obletavale Ivana. Ali se je fronta zamaja na po njegovi zaslugi? Ali je njegovo delo rodilo izpraznitve domače vasi? Ali Ivan še zmerom načemljen in spačen prestopa fronto in išče na tej strani smotre topovom z onstran reke? Zakaj se ni poslej nič več oglašil?

Kod se potika? Ali mu kri, ki se krog njega preliva, ni obrizgal duše? Ali se živi?

(Dalje prihodnjič)

VOJNE IZGUBE AVSTRALCEV

Canberra, Avstralija. — Ministrski predsednik Curtain nazašnja, da so znašale izgube Avstralcev od začetka sedanje vojne do konca minulega leta 66,930 mož, od katerih je padlo

na bojišču 16,480, drugi so paranjeni in pogrešani. V tem številu je vpoštovati tudi 36,600 slučajev izgub v vojni z Japonsko.

V BAGOHOOTNO UVAŽEVANJE

Dobrotnikom slovenskih misjonarjev v Bengaliji sporočam, da odpošljem za Veliko noč nabrane darove brzjavno (by cable). Kdor namerava še kaj prispevati, naj to stori do 5. aprila, 1944.

Vsem za vse Bog plačaj!

Rev. Julius Slapšak,
3547 E. 80th St.,
Cleveland 5, Ohio.

VLOGE
v tej posojilnici
navozane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. Sprejemamo osebne in društvene vloge.
LIBERALNE OBRESTI
St. Clair Savings & Loan Co.
6225 St. Clair Avenue - H-6426
CLEVELAND 2, OHIO

Angleški**Molitveniki**

V krasni vezavi, najfinjesa izdelka.

"KEY OF HEAVEN"
v finem usnju \$1.50

"KEY OF HEAVEN"
v imitiranem usnju \$1.00

Naročite pri:

SLOVENIC PUBL. CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

NAROČITE IN ČITAJTE

priznano najboljšo slovensko družinsko revijo

"Novi Svet"

Prinaša zbrane članke, črtice in najlepše zanimive povesti. Posebno je zanimiv "SLOVENSKI PIONIR," ki priča zgodovinske podatke slovenskih naselbin in slovenskih družin v Ameriki. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez tega zanimivega in pomembnega slovenskega mesečnika.

Stane letno za Ameriko \$2;
za Kanado \$3.

Naročino sprejema:

"NOVI SVET"

1849 W. Cermak Rd.

Chicago, Ill.

Naročite si dnevnik!

V Clevelandu izhaja že nad 40 let slovenski list z imenom

"AMERIŠKA DOMOVINA"

V teh časih, ko se vrste svetovni dogodki tako naglo mimo nas, bi moral biti v vsaki slovenski hiši vsaj en

SLOVENSKI DNEVNICK

Ako še niste naročeni na

"AMERIŠKO DOMOVINO"

nam sporočite in poslali vam jo bomo za eneden BREZPLAČNO na ogled. Izhaja vsak dan razen ob nedeljah in postavnih praznikih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

je primeroma zelo poceni. Za vse leto vas stane samo \$6.50; za pol leta \$3.50, za četrt leta \$2.

Naročite si jo na ogled. Prepričani smo, da se vam bo list dopadel.

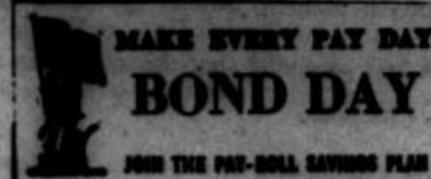
AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Buy War Bonds for Victory

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

MINUTES

Annual meeting of the Supreme Board of the Grand Carmolian Slovenian Catholic Union (K. S. K. J.) held January 20 to 25, 1944 in the Home Office Joliet, Illinois SECOND SESSION, JANUARY, 24 P. M.

(Continuation)

The letter of Brother Luka Matanich, sixth member of the Board of Jurors is read and acknowledged.

Sister Polutnik moves, Brother Pezdirtz seconds the motion that the report of the Board of Jurors be accepted in its entirety. Approved.

REPORT OF THE EDITOR-MANAGER

Ladies and Gentlemen:

I am happy and honored that I am able to greet you at the meeting of the entire Supreme Board, on this, the 30th anniversary as Editor-Manager of Glasilo.

In our midst, I see today, at an annual January meeting, for the 27th time, the outstanding secretary of our Slovenian Fraternal Organizations in the U. S. Brother Zalar, who a short while ago completed his 35th year of secretarial duty for the Union. Congratulations and acknowledgement to him in behalf of all of us here assembled! God grant that we might be able to congratulate him on his 40th and 50th anniversaries as Supreme Secretary.

We are still engaged in the turmoil of war. The consensus of opinion, is that victory is apparent in 1944, which, with the aid of dear God, the Prince of Peace, will be hastened so that a year hence, we may assemble with greater joy and enthusiasm.

As Editor, during the past six months, I worked to the best of my ability for the welfare and success of the campaign. Each week a special campaign article was published; there were, in addition, 30 official reports from the Home Office published. The campaign netted 300 new members for the Adult Department, and 488 Juvenile members, which brings the total membership past the thirty-nine thousand mark (39,150), the highest number in the history of our Union.

Last month I received a protest from St. Vitus Society No. 25 in Cleveland, as well as a resolution of ten Cleveland societies. They both concern contributions to Glasilo and membership of the KSKJ in the Slovenian American National Council. This matter will be presented for your consideration later.

The Publicity Committee for the Jubilee issue in July, is requested to make early plans and preparations, to avoid delay and predicament, on the occasion of the 50th Anniversary of our Union.

The expense for publishing Glasilo for the past six months was \$11,138.73 compared with an income of \$11,694.49, or a net gain of \$555.76. The net gain for the entire year was \$988.46, which is an unexpectedly fine gain in spite of the increase in the cost of newsprint. We issue 19,540 copies at a cost of \$326.50; since November 1943, the cost of newsprint was increased \$4.50. What the future will bring, we cannot say.

In conclusion, I wish you the greatest success in your deliberations.

IVAN ZUPAN, Editor-Manager.

Rev. M. J. Butala moves, Brother Zefran seconds the motion that the report of the Editor-Manager be accepted. Approved.

REPORT OF THE DIRECTOR OF ATHLETICS

Rev. M. J. Butala, Supreme President Germ and Supreme Board Members:

During the past six months our various lodges have been carrying on somewhat limited recreation and athletic programs, this is without question due to the lack of time on the part of those who would like to do more but are restricted due to their war work. A good number of our most active KSKJ members are also in the armed forces in the total of 3,410 members who are now serving Uncle Sam.

Activities which have been conducted by our lodges include bowling, entertainment programs and basketball to some extent. Bowling is the outstanding event in which the largest number of our members participate during the fall season. Chicago St. Stephens No. 1 Lodge has its fine league in full swing with 10 teams and it was a distinct pleasure to be on hand for the grand opening night of this Chicago KSKJ group of bowlers. Joliet has two very active groups, namely: Joliet KSKJ Men's and Ladies bowling leagues, each having its own field of competition. Pueblo, Colorado, has also taken on a spirit of lively competition and KSKJ goodfellowship is in real evidence in the home town of our Supreme President. The St. Joes Lodge No. 53 at Waukegan, Ill., has its own lodge league and the boys are using their weekly session as a warmup for the annual KSKJ tourney. The Pittsburgh KSKJ ladies have been reported active in the Our Page reports of their bowling and it is hoped that local conditions will bring back their annual tournament. It is also hoped that the Ohio KSKJ bowling tournament can be resumed this year and our effort of co-operation will be turned in that direction.

Statement of receipts and disbursements:

July 1, 1943, balance	\$4,121.06
Transfer, last half 1943	2,355.94

Total Disbursements:

Stationery for Athletic Board members	\$ 26.36
Edinost Publ. Co.	\$22.37
Amer. Home Publ. Co.	3.99

Engraving on Midwest KSKJ Bowl, medals	55.45
--	-------

Joliet KSKJ Men's Bowling League	30.00
----------------------------------	-------

Joliet KSKJ Ladies Bowling League	32.00
-----------------------------------	-------

St. Stephens No. 1, KSKJ, Chicago	50.00
-----------------------------------	-------

Directors' Salary, 6 months	100.00
-----------------------------	--------

(Continued on Page D)

FRANK RAMUTA, JOHN CHURNOVICH HIGHLIGHT IN JOLIET PIN CIRCUIT

Joliet, Ill. — The features of meet will be represented by last week's Joliet KSKJ Men's some pretty strong teams . . . Bowling League session were we had a distinguished and the chalking up of high individual game of 286 in his u3 . . . after an absence of a first game by virtue of ten successive strikes and a big three of traveling . . . and is enjoying railroad on his eleventh shot, ing a short furlough at home he then followed with games . . . is now stationed at Fort of 230 and 161 for the sea- Monmouth, N. J. . . likes son's high individual series of Army life . . . but would like 677. John picked up his 655 to get it over with . . . and series on games of 209, 223, come back to bowl "bingo-ban-and 223, and it is interesting to go" with us . . . he looks very note that he picked up his se-good and has added on a few pounds . . . kidded with all of Frank Ramuta, so this was the boys . . . seems to have really a struggle or match of lost some of his former shyness . . . good luck, Bob, and anchormen, who marked up hopes for a safe and happy voyage . . . and an early return to our midst . . . the standings:

Eagle Store . . . 789 814 846

White Front . . . 854 781 855

The White Front Liquors won two games from the Eagle Store team and crept up to within a game of the league leading Tezak Florists. Doc Zalar's 570, John Bluth's 533 and Lou Fabian's 529 series topped the White Front scores while Charley Gregory's 563 and Eddie Carpenter's 510 series topped the Eagle scores.

Peerless Prints . . . 898 863 795

Slovenic Coals . . . 819 813 904

The Peerless Printers, led on by their star anchorman Frank Ramuta, won two games from the Slovenic Coals. Frank Ramuta's 677 and George Verini's 515 series were high for the Peerless team while John Churnovich's 655 and Frank Gregory's 522 series were high for the Slovenics.

Tezak Florists . . . 818 855 893

Avsec Prints . . . 853 863 790

The Avsec Printers and Tezak Florists locked horns in a series in which every game was won in the last frame. The Avsecs took two games from the Tezaks. George Karl's 534 and Rudy Ramuta's 509 series were tops for the Tezaks while good old Will Kuhar's 552 and Jim McTee's 542 series were tops for the Avsecs.

Alley Reflections . . .

Twelve 200 or better games rolled by: Frank Ramuta 286

and 230, John Churnovich 223,

223 and 209, Charley Gregory 223 and 202, John Bluth 210,

Willard Kuhar 210, Jim Mc-

Tee 205, Doc Zalar 204, and

Lou Fabian 201 . . . I see

where the daughter of Eddie

Carpenter, a student in Provi-

dence High School, is follow-

ing in her father's footsteps

. . . she is almost as good a

saleslady as her father is a

salesman . . . it looks bad

when good bowlers pick up se-

ries of 411 and 395 . . . better

luck up, boys, that won't go

. . . being so close to the Mid-

west Tourney . . . I see that

the local tournament commit-

tee was organized: Co-chair-

men: Rev. M. J. Butala and

Matt Slana, secretary Frank

Ramuta, and treasurer Mrs.

Jean Tezak . . . the rest of the

executive committee will be

composed of five members

from each of the local KSKJ

societies . . . they promise to

put on one of the best tourneys

possible under these difficult

war-time conditions and re-

strictions . . . Rivals Alleys

will be in tip-top shape . . .

and a flood of good scores

should result . . . the tourney

teams are already being organ-

ized . . . and it looks like Jo-

W. L. Pct.

Tezak Florists . . . 42 33 .560

White Fronts . . . 41 34 .547

Slovenic Coals . . . 37 38 .493

Eagle Store . . . 37 38 .493

Avsec Prints . . . 37 38 .493

Peerless Prints . . . 31 44 .413

REV. SHOLAR DIES

Duluth, Minn. — The Rev. Fr. John Sholar, Ph. D., for many years prominent in Catholic circles in Duluth, Minn., died March 2 at St. Mary's Hospital. He formerly was superintendent of parochial schools in the Duluth diocese for three years.

He was pastor of St. Elizabeth Catholic parish at the time of his death, and had been assistant rector in Virginia, Minn. For three years he taught philosophy at the College of St. Scholastics.

Ordained in 1926 at the St. Paul Seminary, he had studied for Duluth parishes. Later he received his Ph. D. degree at Catholic university following studies at Columbia university, New York City.

He was born in Rudno, Slovenia, Yugoslavia, came to the United States when 12 years old and was educated here. He was 46 years of age at the time of his death.

There are no known survivors in the United States but he had two brothers who were priests in Yugoslavia.

MEETING NOTICE

Detroit, Mich. — Members of Mary Help Society, No. 176, are kindly requested to attend our meeting next Sunday, March 12, at 2 p. m. At this meeting we will discuss some problems for the benefit of our soldier-members; so far we have 14 of them in the armed services. By the end of the year this number may be still increased.

I am also urging you to participate in the present Golden Jubilee Campaign. Each of us should enroll at least one new member!

Michael Zunich, sec'y.

APPOINTED FLIGHT OFFICER

Cleveland, O. — Stanley W. Rozic, son of Mr. and Mrs. John Rozic, 1091 Addison Rd., who received appointment as flight officer, was graduated from East Technical High School and attended Miami University where he was a member of the Sigma Nu fraternity. He is ready now for active duty.

Mrs. Tezak Visiting Her Sons In Service

Pfc. Quintine Tezak

Ensign Richard Tezak

Cadet Donald Tezak

Joliet, Ill. — On Friday, March 3, Mrs. Jean M. Tezak, Supreme Officer, left for Longview, Texas, where she is visiting her son, Pfc. Quintine R. Tezak, who returned to the States on Feb. 10, after 25 months in the Southern Pacific war zone where he was in action on Guadalcanal and other islands. Quintine was in a hospital on the Fiji Islands until his return to the States.

After two days in a San Francisco hospital he was sent to the Harmon General hospital in Longview, Texas, where he will stay for about six months.

From Longview Mrs. Tezak will visit her other son, Ensign Richard Tezak, who is an instructor in the Navy Air Corps at Corpus Christi, Tex.

On the way home Mrs. Tezak will stop at Iowa City, Ia., where her youngest son, Cadet Donald Tezak, is at the University of Iowa in the Navy Preflight School.

PLANE CRASH FATAL

Cleveland, O. — Mr. and Mrs. Frank Cerkvenik, 4502 St. Clair Ave., have been notified that their son, Ensign Walter Frank Cerkvenik, a pilot in the Naval Air Corps, was killed Sunday, Feb. 27, in a plane crash at Klamath Falls, Ore. He would have been 22 years old on March 11. At the time of his enlistment he was attending the U. of Indiana.

REMEMBER THE BOYS IN SERVICE

They Are Counting On You!

STEPHENS' Flier in VARIED ASSIGNMENTS IN FLIGHTS OVER ARABIA

Chicago, Ill. — Recently transferred from the Middle East he found himself to Transport Command, in which together with 300 other fliers, he was engaged in flying cargo across Africa to India, to planes.

The British Army officer, known as Glubb Pasha by millions of Arabs who revere him, selected him from the group as his personal pilot.

During the 12 months that followed, Lt. Rupar flew the January, 1943, as personal pilot for the British major who succeeded "Lawrence of Arabia" as commander in chief of the Arab legions.

**OUR
PAGE
WAR
KITCHEN**

By
FRANCIS
JANCAE
1110 Third St.
La Salle, Ill.

To the readers of the War Kitchen — There are no more potica recipes available. The 500 printed cards have all been sent out, and the lucky ones to get them, may let others copy it from them. To those who sent in commendations on the War Kitchen, I say thank you, and hope to continue in the future. The following are some of the letters sent in:

I never miss your column and I do benefit by it very much. Mrs. Mary E. Gerl, 928 E. 22nd St., Euclid, O.

I enjoy your recipes very much, and they all turn out very good. Mrs. Mary Ule, 10606 Reno Ave., Cleveland, O.

Read your column every week, which I enjoy. Many of my friends requested your fine potica recipe. I often watched my mother make potica but somehow mine never were a success. Mrs. August Selan, 1422 W. Madison St., Milwaukee, Wis.

Will you please send me your potica recipe? Your recipes are very interesting as well as helpful. Mrs. C. Skulsky, 1024 E. 71 St., Cleveland, Ohio.

I certainly do enjoy all the Slovenian recipes you print. Mrs. Anthony Grabletz, Forest City, Pa.

The first thing I do when I get the Glasilo is look at your column. I go for the Slovenian dishes, the kind that my mother used to make. They are good and nutritious. I hope that you will print them regularly. Mrs. Joseph J. Konchar, 106 Taylor Ave., Endicott, N. Y.

I can't begin to tell you how pleased we are at our house with your recipes. It seems as though we can't wait from week to week to see if another good old Slovenian favorite will appear. You are sure doing a grand job. Thank you, and I'll always be your faithful reader, Mrs. S. L. Furman, 1232 E. 74 St., Cleveland, O.

I always try your recipes in the Glasilo and like them all. Would like to have a copy of your potica recipe. Mrs. Rudolph J. Marentic, Joliet, Ill.

I enjoy your recipes very much and always have great luck with them. Mrs. Frank Kuhar, 14200 Granger Rd., Maple Heights, O.

I enjoy your recipes very much and they all turn out a great success. Faithful reader Mary Repenshek, 1909 Georgia Ave., Sheboygan, Wis.

Here is a recipe for old country style strukle, which was sent in by Mrs. Pauline Kokal, Universal, Pa.

Old Country Style Strukle

Take equal amounts of buckwheat flour and white flour, add salt to make a stiff dough.

MINUTES

(Continued from page 1)

General and Miscellaneous expenses	22.87
Scholarship Fund	200.00
Total	\$ 466.68
Balance in Athletic Fund, Dec. 31, 1943	\$6,010.32
Balance in Scholarship Fund	\$2,000.00

As to the continuation of recreation and athletic activities during wartime, the following quotation from the report of the Federal Security Administrator should be our guide: "The National Committee on Physical Fitness recommends that all organizations continue their sports program as a mark of patriotism." It is the wish of the Committee that those which have abandoned athletic activities resume their program at the earliest possible date." Our lodges and various clubs are asked to take notice of this important statement and make every effort to conduct some activity, particularly for their younger members in the juvenile department.

Compensation and financial assistance will be provided to lodges and clubs as in the past, as follows:

Established bowling leagues, \$5.00 per 5 man (ladies) team, for the season.

Basketball team, \$20.00 per season. Two teams, \$35.00. Three teams, \$50.00. (Season compensation.)

Drill teams and bands, \$50.00 per year. Special allowance in organization of these groups.

Baseball teams, \$50.00 per season.

Softball teams, \$35.00 per season.

\$25.00 financial assistance to lodges sponsoring general recreation program thru year.

Awards to tournaments, based on entries and need.

Note: These awards will be made on request only by proper local lodge officer.

At the present time we are in a position to give consideration as to the working plans of our Scholarship Fund, contributions at this time standing at \$2,000.00.

District Athletic Directors who have completed their first year as Athletic Board representatives, since the Convention are: District 1: Frank P. Kosmack; District 2: John A. Mutz; District 3: Walter Grom; District 4: Anthony Sternisa, Jr., William Cerne; District 5: Victor Frangesch, Louis Francis; District 6: Rudolph Gazvoda; District 7: Martin Berdik, Jr., Frank Bevec; District 8: John Zalek; District 9: Nick Mikatich; District 10: Frank Velikan.

These District Directors are prepared to offer their co-operation to all lodges in their territory for the promotion and conducting of all events that may be of interest to our members and of benefit to the KSKJ.

For the co-operation and assistance of the Supreme Officers, District Directors, Lodge Officers and members during the year 1943, a sincere expression of gratitude is expressed.

Respectfully and fraternally submitted,

JOSEPH J. ZORC, Chairman, KSKJ Athletic Board.

Brother Pezdirtz moves, Sister Hochevar seconds the motion that the report be approved. Accepted.

REPORT OF THE DIRECTOR OF JUVENILE AND WOMEN'S ACTIVITIES

Sister Tezak reports that activities of the Juvenile Department in our community have been organized and indications are that they will be very successful. She remarks, that she had made a personal visit to Chicago where the organization of Juvenile and Women's activities is under way, as well as in Waukegan, Ill., and Milwaukee, Wis.

She has promised to do all in her power, to establish activity clubs in all, or at least the larger communities where our Union functions. She requests the assistance of every Supreme Officer in his community, in this commendable undertaking.

Sister Tezak states that activities are both essential and beneficial to our Union. Any suggestions by the Supreme Committee will be gladly accepted and considered. She reports further, that a "Women's Corner" had been inaugurated in Glasilo, however, it has not been very successful, but she hopes a greater interest will be exhibited in the future.

It is necessary, and beneficial for our Union, that the movement be considered seriously. For example, she cites the case of the juvenile activities in Joliet, where she deemed it necessary to establish the first club and hopes other communities will follow suit. The success achieved by Sister Tezak may be judged by the Supreme Board who attended yesterday's celebration of Activity Club No. 1.

Sister Hochevar moves, and Sister Polutnik seconds the motion that the report be accepted. Carried.

Brother Zalar states that sports will undoubtedly progress and succeed. All who attended yesterday's festivities will admit

Roll out thin. Then make a slightly softer than that for paste as you would for walnut potica and spread all over the dough. Then roll like a jelly roll. Roll in cloth twice around, put in salted water to boil for $\frac{1}{2}$ hour, then take out of cloth and put on meat platter and slice $\frac{1}{4}$ inch thick. Melt butter in skillet, put in gravy boat and serve with strukle, or use maple syrup, if desired.

Easter Krofle

1 cup scalded milk, 1 tea-spoon salt, $\frac{1}{4}$ cup sugar, 1/6 cup shortening, 1 cake compressed yeast, 1 egg, well beaten, $\frac{3}{4}$ cups sifted flour.

Place milk, salt, sugar and half the shortening in large mixing bowl, and cool. When lukewarm, add crumbled yeastcake, well beaten egg and $\frac{1}{2}$ cups flour, and beat thoroughly. Gradually stir in remaining flour, adding just enough to make a dough for krofle at any time.

that the celebration was outstanding and a finer exhibition for the KSKJ could not be asked for. The Juveniles have proven their interest in the Union and our duty is to assist the project to the best of our ability.

The success of the blessing of the American flag and the banner of the Activity Club is due to Sister Tezak and to all who so ably assisted her. It is recommended that such activities be expanded to other communities where there are KSKJ societies.

In like manner, Brother Germ, Supreme President stresses the importance of Juvenile activities.

Brother John Pezdirtz remarks that it is difficult in his community to engage the facilities of one who is capable of directing and training our youth. He is convinced that great accomplishments are possible, and he recommends that the Supreme Committee appoint someone who is interested in the success and progress of the movement.

Brother Pezdirtz is assured that his recommendation will be considered.

Sister Johanna Mohar reports that her society had directed her at the annual meeting to secure the necessary information and instructions with a view of ultimate organization of Juvenile activities.

Sister Jean Tezak promised her assistance and a personal visit to assist in the materialization of the plans.

MISCELLANEOUS

Brother Zalar presents the statement of Bro. Frank Jones, legal adviser, for \$264.00.

Brother Russ moves, Brother Pezdirtz seconds the motion that the statement be approved and paid. Accepted.

The petition for the renewal and a statement for the KSKJ advertisement in the monthly publication "Novi Svet" at a cost of \$125.00 per page, per year.

Brother Zelezniak moves, Rev. Butala seconds the motion that the advertisement be continued and the adjustment be made. Accepted.

Brother Zalar presents the statement for the annual advertisement in the monthly, "Zarja," which is \$81.60 for a quarter page, per year.

Brother Zupan moves, Brother Russ seconds the motion that the ad be renewed and the statement adjusted. Accepted.

Brother Zalar, Supreme Secretary, proposes the following business:

Surety Bonds

The Surety Bonds of the Supreme Officers and the secretaries and treasurers of the local societies are presented. The sureties are issued for the following officers:

For the Supreme President \$25,000.

For the Supreme Secretary and Supreme Treasurer, each \$50,000.

For Frank Gospodaric, Matin Shukle and R. G. Rudman, members of the Finance Committee, each \$5,000.

For each of the five Trustees \$5,000.

For the Assistant Supreme Secretary \$1,000.

For the Editor-Manager of Glasilo \$500.

The by-laws provide that the Secretary of the Finance Committee carry a surety bond of \$25,000. Since I am Secretary of the Finance Committee and have as Supreme Secretary a surety bond of \$50,000, the question arises, whether it is necessary to carry an additional \$25,000 surety. The same question pertains to the Supreme President. He carries as Supreme President a surety of \$25,000; is it necessary to carry additional surety of \$5,000 as a member of the Finance Committee? Likewise, in the case of Brother Brince who has surety of \$5,000 as President of the Auditing Committee; is it necessary to carry additional surety as a member of the Finance Committee?

Surety of the Supreme President is issued in a manner that covers his capacity-as Supreme President, as well as member of the Finance Committee. The same specifications are true in the case of the Supreme Secretary who is Secretary of the Finance Committee. Brother Brince's surety also provides for both offices. In my opinion, it is not necessary to order separate sureties, for the above proposed sureties suffice. By the latter arrangement, we will make a saving of approximately \$200.00 in premiums.

Local Secretaries and treasurers carry a surety of \$1,000 each. When the secretary is also treasurer, i. e., secretary-treasurer, only one surety for \$1,000 is issued.

Brother Decman moves, Brother Terselich seconds the motion that the report of the Supreme Secretary be accepted. Carried.

Convention of National Fraternal Congress

Last September, according to the decision of the Supreme Committee, I attended the convention of the National Fraternal Congress held in Cleveland, Ohio, on September 28 - 30th. In attendance were 58 delegates or representatives of fraternal insurance unions. A majority of our Slovenian fraternal organizations were represented. Discussions for improvement in business, and various matters pertaining to fraternal organizations were heard. A great deal was said in regard to the acceptance of candidates without a medical examination. A majority of American Fraternal Organizations are already accepting members in the adult department without physical examinations.

I wish to present an excerpt which shows the states that allow admission without a physical examination, the states that do not allow it, as well as the amount for which a candidate may be insured without medical examination.

Moved and seconded that the report be acknowledged.

Brother Decman stresses that the National Fraternal Congress as well as the State Fraternal Congress are both very beneficial for our Union. He recommends that all our Fraternal Organizations have representation in the State Congress whenever possible.

Victory Campaign

The Victory Campaign for the KSKJ was launched April 1st and closed December 31st, 1943. The result of the campaign was published in Glasilo last week, so I do not consider it necessary to report again in detail. I wish to say only that the campaign netted 1,208 members in the Juvenile Department. Total amount of insurance written was \$841,000. We may well be pleased with the results. The Generals, Captains, and all who assisted in this fine success are worthy of acknowledgement and praise.

At the close of the campaign, the Armies ranked in the following order: Army 1, 2, 3, 7, 6, 4, and 5. The banner of victory was won by the First Army, headed by General John Germ.

The following divisions (societies) reached their assigned quota: Societies number 7, 163, 156, 81, 191, 226, 46, and 206.

The following Captains were victors: John Germ, Matt Brozenich, Mrs. Mary Kosmerl, Mrs. Catherine Rogina, Mrs. Matilda

Ropret, Miss Angela Mencin, Joseph M. Sasek, and Miss Lens Mikan.

Duly moved and seconded that the report be acknowledged.

The Jubilee Campaign

Since we are celebrating the Golden Jubilee of our Union this year, I recommend that we sponsor a "Jubilee Campaign" for new members in both departments. The campaign might be conducted according to the plan of the 1939 campaign which means that the victors will be honorary guests of the Supreme Committee at the semi-annual meeting when the 50th Anniversary of the KSKJ will be observed.

The Jubilee campaign could be appropriately launched on March 1, and concluded June 30, 1944. We might consider applicants admitted during January and February as enrollments in the campaign, in other words all applicants admitted in both departments between January 1st and June 30th, 1944, inclusive.

Brother Decman moves and Brother Oblak seconds the motion that the report be approved. Carried.

Enrollment of Members in the Juvenile Department

In all states in which our Union operates, it is permissible to accept candidates for the Juvenile Department without medical examination.

Secretaries of the local societies are requested to conform to this provision. Applications for admission to the Juvenile Department should be filed only so far as the society is concerned. This action of the application is filled by the secretary. Medical examination and the filling-in of the examiners' certificates are no longer necessary.

Twenty-Payment Certificates

On January 1, 1924 the first 20-year life certificates became effective. This year, on January 1st, the twenty payment certificates have become paid-up. The first of these certificates No. 1 was issued on January 28, 1924, to my son Joseph Zalar, Jr. From January 1944, on, he no longer pays any mortuary assessment. Certificates issued after January 28, 1924 likewise, have become paid-up.

I recall the opposition at the convention in 1923, against the adoption of this type of insurance, or more directly against me personally for recommending the Twenty-Payment certificates. At this convention, criticism and opposition, were strong especially on the part of a certain individual. The delegates to the convention judged wisely and accepted my recommendation to adopt the new certificates and begin issuance of 20-Payment certificates. The wisdom of their judgement is evident today, not only for the benefit of the KSKJ but also for the individuals who possess these certificates.

State Examiners

State Examiners were engaged in the examinations of the records of the KSKJ in the Home Office from Nov. 1, to Dec. 17, 1943. Of the seven examiners who undertook the task five came from Illinois, one from Pennsylvania, and one from Wyoming. They examined the records from July 1, 1939 to June 30, 1943.

Their examination included a thorough investigation of our income, disbursements, our Bonds, Mortgages, in fact everything pertaining to the business of our Union. All was in perfect order and they commended our fine work. Only one criticism was made, and that in regard to 70 year old members. They commented that a special assessment of four cents monthly, per member, which constitutes the fund for payment of assessment for 70 year old members, is not sufficient; and it is the duty of the Supreme Board to reach a decision, i. e. that either the special assessment be increased sufficiently, or that a "deficiency reserve" be established. This matter will be more fully discussed when the business is on hand.

</